

føtlig eller ved grov Uagtsomhed begaar noget forkert, kan der komme til at paahvile ham et Ansvar, f. Eks. det Straffean svar, der under Forudsætning af Forsæt kan ramme ham ifølge sidste Paragraf i Lovforslaget, men han kan lade være med at gøre sig skyldig i Forsæt eller grov Uagtsomhed, det er jo heller ikke det, det ærede Medlem er bange for, at Ægtefælsforstanderen skal gøre sig skyldig i, men de uskyldige Wildfarelser. Men ved saadanne paadrager han sig ikke det Straffean svar, her er Tale om. Naar der saa tales om — det var navnlig det ærede Medlem for Svendborg Amts 4de Valgkreds (Kr. Jensen) der sagde det — at hvis man blev nødt til at tvinge Folk til at være Ægtefælsforstandere, kunde man risikere at synke ned til et saadant Mindstemaal af Værdighed i almindeligt Omdømme, at man ikke kunde betro vedkommende en Handling som den, der her er Tale om, eller forlange, at Folk skulde nøjes med den Handling, som den blev udført af ham, vil jeg dertil sige, at det er der ikke Tale om; Folk behøve aldeles ikke at lade den borgerlige Ægteforening udføre af nogen bestemt Ægtefælsforstander i Landet, thi hvis virkelig et Sogn skulde gaa hen og vælge et Subjekt til Ægtefælsforstander, ja, saa maa man finde sig i, at han paaser, at Papirerne ere i Orden, men "Højtideligheden" behøver man ikke at tage imod fra ham, der kan man gaa til hvilken anden Ægtefælsforstander i Landet, man vil. — Saa slog det ærede Medlem for Børgninge nu saa stærkt fast, at det vilde dog nok til sidst blive faaledes, at det blev Præsterne, der bleve Ægtefælsforstandere rundt omkring i Landet, og at saaledes var det ogsaa, det burde være. Det er jo lidt mærkeligt at høre det ærede Medlem nu fremhæve dette saa stærkt, allerede fordi han ikke har stillet Forslag i saa Henseende, og de Bestræbelser, han maatte have udfoldet for at faa Tilslutning til denne Tanke, har jeg ikke mærket noget til. Men det bliver derhos saa meget mærkeligere, naar det sammenlignes med det ærede Medlems Forslag fra 1882, thi da nøjedes man, som bekendt, ikke med at henstille til Kommuneraadene, hvem de vilde vælge, hvoraf jo Følgen er, at de kunne vælge, hvem de ville, selv Præsten. Det kunne de efter vort Forslag, de kunne ikke bestikke ham dertil som et borgerligt Ombud, det antager jeg ikke, han er pligtig at tage imod, men hvis han er villig til at tage derimod, saa kunne Sogneraadene gøre det, det er der ingen Tvivl om. Efter vort Forslag imødefømmes altsaa den Tanke, som det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (H. Holm) gjorde sig til

Talsmand for, men i hans eget Forslag fra 1882 hedder det om disse Ægtefælsforstandere i Forslaget til en ny § 2: "Ægtefælsforstandernes Forretninger besørges af en i hvert Sogn af Amtmanden (i Kjøbenhavn af Overpræsidenten) efter vedkommende Kommuneraads Indstilling, dertil udnævnt Mand, der dog ikke maa være en Præst." Det var det ærede Medlems Standpunkt dengang! — Den megen Vækslen, der tales om, er dog temmelig udelukket, naar det er for 6 Aar ad Gangen, de bestikkes. Mere skal jeg ikke sige om dette Forslag. — Saa kommer jeg til Forslaget under Nr. 29, som i Forhold til vort tidligere Forslag kun er en Redaktion, men hvori der naturligvis ligger et reelt Indhold, som jeg ogsaa sagde i mit første Foredrag. Det har jo fundet Tilslutning fra det ærede Medlem for Odense Amts 6te Valgkreds (M. Nielsen), hvorimod det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (H. Holm) der har stilt sig fra os. Det undrer mig noget, thi det er gaaet op for mig nu ved paa ny at gennemarbejde denne Sag, at den, fra hvem vi have denne Tanke, er netop det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds og hans eget Forslag fra 1882. Jeg vil ikke dvæle ved dette, at kirkelig Indvielse overhovedet ikke maa finde Sted, for borgerlig Ægteforening er flet. Det er der jo ingen Indvending rejst imod, det er alle enige om. Men det, der er rejst Indvendinger imod, er Bestemmelsen i Slutningen om, at "den kirkelige Vielse skal være forment saaledes, at de paagældende tiltales og behandles som Ægtefolk". Derom hedder det i Forslaget fra 1882 under Nr. 16, Sp. 1396 i Tillæg B. for 1881—82: "Den kirkelige Indvielse kan kun bestaa i en Velsignelse over det stiftede Ægtefæls og en Oplysning om denne Velsignelses Betydning, og indtil anderledes bestemmes, bliver den med tilbørligt Hensyn til de forandrede Forhold at foretage efter den Vejledning, som foreligger i Ritualet af 1685". Det er det ærede Medlems eget Forslag fra den Gang, og jeg tror, man vil have Vanskelighed ved at finde det Standpunkt at finde noget galt i det, vi her have foreslaaet. Jeg skulde snarere tro, at vort er mildere; thi det ærede Medlem siger, hvad den kirkelige Vielse "kun kan bestaa i", medens vi dog kun have opstillet denne rent negative Stranke, at Præsten skal respektere Loven, som siger, at de Folk ere Ægtefolk, og at han derfor skal tiltale og behandle dem som saadanne. — Det ærede Medlem for Odense Amts 6te Valgkreds (M. Nielsen) kom med en satirisk Bemærkning om, at han var gaaet med, for at der dog kunde være